

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΕΤΟΣ 7ον - ΑΡΙΘΜ. 141

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1976

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- Ἡ Ἱερά Σύναξις τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. (Σαμπεζύ, 1-3 Φεβρουαρίου 1976)..... 2
- Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως..... 4
- Ἡ παρουσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν Εὐρώπην. (Ὁμιλία τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλιηδόνοσ κ. Μελίτωνος)..... 5
- Χειροτονία νέου πατριαρχικοῦ Ἐπισκόπου ἐν Εὐρώπῃ..... 7

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ 8

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

- Ἡ Ἐκκλησία ἐνώπιον τῶν συγχρόνων καιρῶν. Ἡ νέα ποιμαντική. (Ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κ. Κωνσταντίνου, 30 Ἰανουαρίου 1976)..... 9

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 12

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
ΤΕΛΕΓΡ. ORTHODOXIA-GENÈVE * ΤΕΛ. (022) 58 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBÉSY, 1292 CHAMBÉSY-GENÈVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει νὰ ἐνημερώνη τοὺς ἀναγνώστας τῆσ περὶ τῆσ ζωῆσ τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν φέρει εὐθύνην διὰ τὰσ ἀπόψεις τὰσ ἐκφραζομένασ εἰσ τὰσ δημοσιευομένασ εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μέ ἀπλήν ἔνδειξιν τῆσ προελεύσεωσ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ Ἱερά Σύναξις τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἱεραρχῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (Σαμπεζύ, 1-3 Φεβρουαρίου 1976).

Ἡ συνελθοῦσα τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1976 ἐν Γενεύῃ, εἰς τὸ ἐν Σαμπεζύ Ὀρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Ἱερά Σύναξις τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἐπαρχιούχων Ἱεραρχῶν αὐτοῦ ἀπηύθυνε Μήνυμα πρὸς τὸ ἐν Εὐρώπῃ ὀρθόδοξον πλήρωμα ἔχον ὡς ἀκολούθως :

Ἀποφάσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συνήλθεν ἐν Γενεύῃ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλικηδόνοιο κ. Μελίτωνος, Ἐκτάκτου Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου, Ἱερά Σύναξις ἀπάντων τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἐπαρχιούχων Ἱεραρχῶν αὐτοῦ, ἀπὸ 1ης μέχρι 3ης Φεβρουαρίου.

Κατ'αὐτὴν, συμφώνως τῇ καταρτισθείσῃ καὶ ὁμοφώνως ἐγκριθείσῃ ἡμερησίᾳ διατάξει, ἐξετάσθησαν θέματα ὀργανωτικά, διοικητικά, ποιμαντικά, ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας καὶ πειθαρχίας, λειτουργικοῦ βίου, ἐορτολογικά, ἐκπαιδευτικά. Προβλήματα, ἀπασχολοῦντα ἰδιαιτέρως τὸν ἐν ἀποδημίᾳ ἱερόν Κλῆρον καὶ Λαόν.

Ἐπίσης ἐξετάσθησαν ζητήματα ἐκκλησιαστικῆς προνοίας, σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸ κατηχητικὸν ἔργον, τὴν ὀρθόδοξον Νεολαίαν, καὶ ἰδίᾳ τὴν φοιτητικὴν. Τὸ θέμα τῶν ναυτιλλομένων. Αἱ εἰδικαὶ περιπτώσεις μικτῶν γάμων καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀνακύπτοντα ἐκκλησιαστικά καὶ νομικά προβλήματα.

Ἐσαύτως ἐθεωρήθησαν τὰ ζητήματα τὰ σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὸν κατὰ τόπους ρόλον τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ τὰς δραστηριότητας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ γενικωτέρου θέματος τῶν διαχριστιανικῶν σχέσεων καὶ τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως, καὶ πλεῖστα ἄλλα λεπτομερειακά.

Ἡ Ἱερά αὕτη Σύναξις, ἔχουσα ὡς ὁδηγὸν αὐτῆς τὴν ἀγίαν ὀρθόδοξον διδασκαλίαν καὶ παράδοσιν, συγχρόνως ὁμως καὶ τὸ ὀρθόδοξον ἦθος ἐλευθερίας, συγκαταβάσεως καὶ οἰκονομίας, ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν παράδοσιν τῶν Πατέρων, ἀλλὰ καὶ ἐν πλήρει ἐπαφῇ πρὸς τὰς ἐκασταχοῦ ἐν Εὐρώπῃ πραγματικότητας, καὶ ἐν βαθυτάτῃ ἐκκλη-

σιαστικῆ ποιμαντορικῆ εὐθύνη διὰ τὴν συντήρησιν τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τὴν ἐν αὐτῇ οἰκοδομὴν τοῦ ἀποδήμου πληρώματος, κατόπιν ἐλευθέρας συζητήσεως, πλήρους ἐξουχίσεως τῶν ζητημάτων, εἰς τὸ πνευματικόν καὶ μόνον συμφέρον τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἀποβλέπουσα, κατέληξεν εἰς ὁμοφώνους θετικὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀποφάσεις.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται, αἱ ὁποῖαι ἔχουν εἰσηγητικόν χαρακτήρα, θὰ ὑποβληθῶσι τῇ Αὐτοῦ Θειοτάτῃ Παναγιότητι, τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ καὶ τῇ περὶ Αὐτόν Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ, μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν ὁποίων θὰ περιβληθῶσιν ἐκκλησιαστικόν κῦρος καὶ ἐνέργειαν.

Ἡ Ἱερά Σύναξις τῆς Εὐρώπης, διὰ τῶν Ἱεραρχῶν αὐτῆς ἄπαξ ἔτι διεκήρυξε τὸν ἀρρηκτὸν δεσμόν, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Τελικῶς διέγραψε τὰς γενικὰς γραμμὰς ἐνὸς προγραμματισμοῦ διὰ τὸ μέλλον τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν Εὐρώπῃ.

Οἱ Ἱεράρχαι οἱ μετασχόντες τῆς ηὐλογημένης ταύτης Ἱερᾶς Συνάξεως, ἀφοῦ ὑπέβαλον τὴν εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τὸ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ἀπευθύνουν πρὸς τὸ ἐν Εὐρώπῃ ὀρθόδοξον πλήρωμα διαβεβαίωσιν πιστότητος καὶ διακονίας διὰ τὴν πνευματικὴν οἰκοδομὴν καὶ αὐξήσιν αὐτοῦ, καὶ εἰς δόξαν Θεοῦ.

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ, ἀδελφοί. Μένετε ἐδραῖοι τῇ πίστει καὶ ταῖς παραδόσεσι καὶ ἐστέ βέβαιοι, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀγρυπνεῖ ἐφ' ὑμᾶς, ὁ δὲ Κύριος μεθ' ἡμῶν.

Ἐν Γενεύῃ τῇ 3ῃ Φεβρουαρίου 1976

Ἡ Ἱερά Σύναξις τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἐπαρχιούχων Ἱεραρχῶν
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου

ὁ Ἐκτακτὸς Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος, ὁ Χαλκηδόνος Μελίτων

ὁ Θατείρων καὶ Μ. Βρετανίας Ἀθηναγόρας

ὁ Γαλλίας Μελέτιος

ὁ Σουαβικῶν Γεώργιος

ὁ Αὐστρίας Χρυσόστομος

ὁ Γερμανίας Εἰρηναῖος

ὁ Βελγίου Αἰμιλιανός

ὁ Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναβίας Παῦλος

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως

Εἰδικώτερον, αἱ ἀποφάσεις-εἰσηγήσεις τῆς Συνάξεως, αἱ ὁποῖαι θά ὑποβληθοῦν εἰς τόν Παναγιώτατον Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ. Δημήτριον καί τήν Ἁγίαν καί Ἱεράν Σύνοδον, ἔχουν, εἰς τάς γενικιάς των γραμμάς, ὡς ἀκολούθως:

1) Ὡς πρός τήν ὀργανωτικὴν διάταξιν καί τήν ἀναγνώρισιν ἐκάστης Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐντός τῆς Πολιτείας ἡ ὁποία τήν φιλοξενεῖ: διεπιστώθη ὅτι αὗται δύνανται γενικῶς νά θεωρηθοῦν ὡς ἱκανοποιητικαί καί ὅτι, καί ἐκεῖ ἀκόμη ὅπου τοιαύτη διάταξις ἢ ἀναγνώρισις δέν ἔχει πλήρως ἐπιτευχθῆ, τό θέμα τοῦτο εὐρίσκεται εἰς τό στάδιον τῆς προοδευτικῆς ἐπιλύσεώς του.

2) Ὡς πρός τόν λειτουργικόν βίον ἐκάστης Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τῶν συναφῶν πρός αὐτόν θεμάτων: διεπιστώθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἀποκτηθοῦν, ἐκεῖ ὅπου εἰσέτι ἐλλείπουν, ἱεροί ναοί διὰ τόν ἐκκλησιασμόν τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος ὅπως ἀποσταλοῦν, κατὰ τό ἐφικτόν, μουσικοδιδάσκαλοι διὰ τήν κατάρτισιν ἐκκλησιαστικῶν χορωδιῶν καθώς καί ἱεροδιδάσκαλοι διὰ τήν ἱερατικὴν καί ἐκπαιδευτικὴν συγχρόνως ἐξυπηρέτησιν τῶν μικρῶν ἐλληνικῶν παροικιῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ὅπως ὅσον ἀφορᾷ εἰς τάς ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ὀρθόδοξους Ρωσικάς παροικίας, ἐξευρεθῆ δι' αὐτάς ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀριθμός ὑποτροφιῶν ἵνα νέοι ἐξ αὐτῶν σπουδάσουν θεολογίαν εἰς τό ἐν Παρισίοις Ὀρθόδοξον Θεολογικόν Ἰνστιτοῦτον τοῦ Ἁγίου Σεργίου ὅπως ληφθῆ πρόνοια διὰ τήν συγγραφὴν ὑπέρ τῆς Νεολαίας Κατηχητικῶν ἔργων κλπ.

Εἰδικώτερον ὡς πρός τό λεπτόν πρόβλημα τῆς χρήσεως, πλήν τῆς μητριαῆς, καί τῆς τοπικῆς γλώσσης εἰς τήν λατρευτικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀπεφασίσθη ὅπως τοῦτο μή λυθῆ κατ' ἀρχήν, ἀλλ' ἐπαφεθῆ εἰς τήν ποιμαντικὴν κρίσιν τοῦ ἐκασταχοῦ Μητροπολίτου, κρίνοντος κατὰ περίπτωσιν περί τῆς ἀνάγκης ἢ τῆς ὠφελείας τοῦ μέτρου τούτου.

3) Ὡς πρός τὰ προκύπτοντα ἐπὶ μέρος κανονικά θέματα: ἐξητάσθη ὑπό θετικόν πνεῦμα ἡ δυνατότης τῆς τελέσεως, ὅπου τοῦτο ἀποβαίνει πρός ὠφέλειαν τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καί κατὰ τάς ἐσπερινὰς ὥρας συμφώνως ἄλλωστε καί πρός τό ἔθος τῶν πρώτων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν. Διὰ τό λεπτόν πρόβλη-

μα τοῦ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν ἑτεροδόξων, εἰς τὰς χώρας τῶν ὁποίων παρεπιδημοῦν αἱ ἐν Εὐρώπῃ Ὀρθόδοξοι Κοινότητες, ἐκρίθη ὅτι ἡ θετικὴ λύσις αὐτοῦ θά ἦτο πολλαχῶς εὐκταία καὶ ὠφέλιμος, ἐθεωρήθη ὅμως ὅτι τοῦτο θά ἀποτελέσῃ θέμα Πανορθόδοξου διασκέψεως, ἡ ὁποία θά δώσῃ εἰς τὴν λύσιν του τὸ ἀναγκαῖον πανορθόδοξον κῦρος. Τὸ θέμα τοῦ δευτέρου γάμου τῶν ἱερέων ἐκρίθη ὅτι θά πρέπει νὰ ἀφεθῇ εἰς τὴν ποιμαντικὴν κρίσιν τῶν ἐκασταχοῦ Μητροπολιτῶν ρυθμιζόντων τοῦτο κατὰ περίπτωσιν. Ἀνάλογος λύσις προεκρίθη καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῶν μικτῶν γάμων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι τὸ δόγμα καθ' ὃ ἐτελέσθη ὁ γάμος θεωρεῖ τοῦτον, ὡς καὶ τὸ ὀρθόδοξον, μυστήριον.

Ἐξητάσθησαν ὁμοίως θέματα εἰδιδικῆς ἱεραποστολῆς διὰ τοὺς ναυτιλλομένους, συμμετοχῆς τῶν ὀρθόδοξων εἰς τὸν οἰκουμενικὸν διάλογον, ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου κοινοῦ Ἡμερολογίου τῶν ἐν Εὐρώπῃ Μητροπόλεων αὐτοῦ, ἐν τέλει δέ καὶ τὸ γενικώτερον θέμα τῆς ἐν τῷ μέλλοντι προβολῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν Εὐρώπην. Αὕτη θά ἐπιδιωχθῇ διὰ δημοσιευμάτων, ἰδρύσεως Σχολῆς Μεταπτυχιακῶν Θεολογικῶν Σπουδῶν ἐν τῷ ἐν Σαμπεζῦ Κέντρῳ ἐν τῇ ὁποίᾳ θά καταρτίζωνται τὰ στελέχη τὰ ὁποῖα θά ἀναλάβουν τὴν διεξαγωγὴν τῶν διαλόγων εἰς τὰ πλαίσια τῆς Οἰκουμενικῆς κινήσεως κλπ. Ἐν γένει, τὸ ἐπικρατήσαν κατὰ τὴν Σύναξιν πνεῦμα ὑπῆρξεν εἰς ἐξαιρετὸν βαθμὸν θερμὸν καὶ ἐποικοδομητικόν, τοῦτο δέ ἐξεφράσθη τόσον εἰς τοὺς λόγους τοῦ προεδρεύσαντος αὐτῆς Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου καὶ τῶν μετασχόντων τῆς Συνάξεως Ἱεραρχῶν, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῇ περατῶσει τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἀποσταλὲν κοινὸν τηλεγράφημα πρὸς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Δημήτριον.

Ἡ παρουσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς τὴν Εὐρώπην.

(Ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Μελίτωνος)

Ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν Εἰσηγητικὴν Ὁμιλίαν τοῦ προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως σεβ. Μητροπολίτου Χαλκηδόνος Μελίτωνος, ἡ σημασία τῆς Συνάξεως ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὰ ὅρια τῆς ἐπιλύσεως προβλημάτων τινῶν, τὰ ὁποῖα ἀνεφύησαν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμε-

νικοῦ θρόνου ἄσκησιν τοῦ ποιμαντικοῦ αὐτοῦ ἔργον εἰς τὴν Εὐρώπην: δι' αὐτῆς θεσμοθετεῖται κάτι πολὺ σπουδαιότερον, ἓν "νέον ὄργανον ἐκκλησιαστικῆς διακονίας ἐν Εὐρώπῃ καὶ εἰς δόξαν Θεοῦ". Τὸ ὄργανον τοῦτο, μέλη τοῦ ὁποῦοι θά εἶναι ἐκάστοτε οἱ ἐν Εὐρώπῃ ἐπαρχιοῦχοι Ἱεράρχαι τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου συνεργόμενοι ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκτάκτου πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου, ἀποβλεπεῖ, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ σεβ. Μελίτωνος διαγραφὴν τῶν σκοπῶν του (Ὁμιλία κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, Κυριακὴ 1η Φεβρουαρίου), ἀφ' ἐνός μὲν εἰς τὸ "νά ἐξυπηρετηθοῦν αἱ οὐσιαστικαὶ πνευματικαὶ ἀνάγκαι τοῦ ἀποδήμου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἀφ' ἑτέρου δέ κατὰ τρόπον συντονισμένον νά συντηρηθῇ καὶ νά ἀνπτυχθῇ ἐν Εὐρώπῃ ἡ μεγάλη παράδοσις τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τὸ πνεῦμα δηλαδὴ καὶ τὸ ἦθος τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς ἄλλη ἐνιαία πνευματικὴ συμβολὴ εἰς τὴν πολιτιστικὴν προσπάθειαν τῆς Εὐρώπης".

Ὡς ἐτόνισεν ὁ ὁμιλητῆς, "τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον ἀποτελεῖ ἐνσυνείδητον χρέος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Εὐρώπην". Ἡ Εὐρώπη, εἶπε, "πέραν ἐνός γεωγραφικοῦ χώρου, εἶναι μία μεγάλη πνευματικὴ ἐννοια, μία σπουδαιοτάτη εἰς τὴν ὅλην δομὴν τῆς παγκοσμίου πολιτιστικῆς γεωγραφίας πολιτιστικὴ ἀξία, φορεὺς μεγάλων παραδόσεων", συγχρόνως δέ παράγων ἀποφασιστικὸς εἰς τὴν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἐν εἰρήνῃ καὶ δικαιοσύνῃ εὐημερίαν τοῦ κόσμου. "Ὡς Μεγάλη Ἐκκλησία δέν εἴμεθα ξένοι καὶ ἄσχετοι πρὸς τὴν τεραστίαν ταύτην ἀξίαν... Ἀντιθέτως, εἴμεθα οἱ ἐξ ἀνατολῶν πρῶτοι Εὐρωπαῖοι". "Ἀπὸ τόν χῶρον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας μετεπήδησε καὶ ἐρρίφθη εἰς τόν εὐρύτερον χῶρον τῆς Εὐρώπης ὁ σπόρος τῆς Ἀναγεννήσεως καὶ ἡ ἀρχὴ πολλῶν ἀναγεννήσεων καὶ ἐξελίξεων, πνευματικῶν καὶ πολιτιστικῶν. Καὶ ἀπὸ τόν ἴδιον χῶρον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐξεπέμφθη πρὸς Βορρᾶν ἡ ἱεραποστολὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ διὰ νά παραλείψωμεν τὴν ὑψηλὴν τέχνην τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διπλωματίας, πού δέν μᾶς ἀφοροῦν. Ὅμως, πῶς θά παραλείψωμεν τὴν συμβολὴν τοῦ χώρου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς τὰς ἐξελίξεις αὐτῆς ταύτης τῆς τέχνης καὶ τῶν μορφῶν πνευματικότητος εἰς τόν δυτικὸν καθόλου χῶρον πού σήμερον ὀνομάζεται "Εὐρώπη";

Καί συνεπέρανε: "Εἶναι τώρα ἡ στιγμή τῆς Ὁρθοδοξίας. Νά δικαιώσῃ τό παρελθόν, νά ἔδῃ καί ἀξιολογήσῃ καλῶς τό παρόν καί νά δώσῃ εἰς αὐτό τήν μαρτυρίαν της, νά κάμῃ δέ ἐν συνεχείᾳ τὰς καταθέσεις πού ἔκαμαν οἱ Πατέρες της ὄχι μόνον εἰς τήν κοινήν ἀγοράν τῆς Εὐρώπης, ἀλλ'εἰς τήν παγκόσμιον κοινήν χριστιανικήν ἀγοράν, διά τό χριστιανικόν καί πανανθρώπινον ἐν αὐτῇ μέλλον".

Χειροτονία νέου Πατριαρχικοῦ Ἐπισκόπου ἐν Εὐρώπῃ.

Κατά τήν ἀρχιερατικήν θείαν λειτουργίαν, ἡ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς τόν σταυροπηγιακόν ναόν τοῦ Σαμπεζύ ἐπί τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως (1η Φεβρουαρίου), ἐχειροτονήθη εἰς ἀρχιερέα καί ὁ ἐψηφισμένος Ἐπίσκοπος Ἀρίστης κ. Βασίλειος (Τσιοπανᾶς) ὡς Βοηθός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γερμανίας (βλ. Ἐπίσκεψις ἀρ. 140).

Ὁμιλῶν κατά τήν ἱεράν λειτουργίαν τῆς χειροτονίας, ὁ σεβ. Μητροπολίτης Χαλιηδόνας ἐξῆρε τήν προσωπικότητα τοῦ νέου Ἐπισκόπου, τόν ὁποῖον ἐχαρακτήρισεν ὡς πιστόν διερμηνέα τοῦ πνεύματος τῆς κοινῆς τροφοῦ Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης καί καλόν δέκτην τῆς ἀγίας καί μεγάλης παραδόσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐκάλεσε δέ αὐτόν, νά ἐξαγγέλῃ εἰς τό ὑπό τήν φύλαξίν του ὀρθόδοξον πλήρωμα "τό μέγα μήνυμα τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ὅτι δηλ., κατά τήν παροῦσαν στιγμήν, καλούμεθα οἱ ἀπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νά συμπράξωμεν μεθ' ὅλων τῶν χριστιανῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ἀνεξαρτήτων Ἐκκλησίας καί ὁμολογίας, πάντοτε εἰς τά πλαίσια τῆς Μιᾶς Ἀδιαιρέτου Ἀγίας Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, πρὸς τόν σκοπόν τῆς ὑπό τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ προσδοκωμένης χριστιανικῆς ἐνότητος· λαμβάνοντες ὑπό λῖαν σοβαράν ἔποψιν τὰς καλὰς χριστιανικὰς διαθέσεις τῶν σεβασμίων ἄλλων Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν, ἐν προτεραιότητι τῆς Ἀγίας Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπό τὰς ἱεράς ἐμπνεύσεις τοῦ σημερινοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς, Ἀγιωτάτου Πάπα Παύλου τοῦ Στ', καί τὰς ἀδιαφιλονεικίτους ἀδελφικὰς διαθέσεις τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀγγλικανικῆς, Παλαιοκαθολικῆς, Μεταχαλιηδονίων, Λουθηρανικῆς, πάντοτε ὅμως ἐν πανορθόδοξῳ συμφωνίᾳ ὡς ἀπαρατήτῳ προϋποθέσει".

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἡ πόλις τῆς Θεσσαλονίκης, μέ τήν πνευματικήν συμπαράστασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπεδέχθη τό Σάββατον, 7ην Φεβρουαρίου, ἱερόν λείψανον τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου, τό ὁποῖον προσεφέρθη ὑπό τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ Στ' πρὸς τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχη κ. Δημήτριον. Τό ἱερόν λείψανον τοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Μεθοδίου, Ἀποστόλου τῶν Σλαύων, γεννηθέντος, ὡς γνωστόν, εἰς τήν Θεσσαλονίκην, θά τοποθετηθῆ προσωρινῶς καί μέχρις ἀποπερατώσεως τοῦ πρὸς τιμὴν τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου Ναοῦ, εἰς τόν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Τό λείψανον τοῦ Ἁγίου ἐκομίσθη ὑπό τοῦ πατριαρχικοῦ ἀπεσταλμένου σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλιηδόνας κ. Μελίτωνος ἀεροπορικῶς. Τήν ἐπομένην, Κυριακήν 8ην Φεβρουαρίου, ἐτελέσθη ἀρχιερατικόν συλλεῖτουργον προεξάρχοντος τοῦ Μητροπολίτου Χαλιηδόνας.

- Εἰς τόν σεβ. Μητροπολίτην Χαλιηδόνας Μελίτωνα, εὐρισκόμενον εἰς Ἀθήνας, ἀπενεμήθη τήν Πέμπτην, 5ην Φεβρουαρίου, τό διεθνές Βραβεῖον ἐλευθέρου διαλόγου, τό ὁποῖον καθιέρωσεν ἡ Ἑλληνική Ἐταιρεία Δημοσίων Σχέσεων μέ σκοπόν τήν προώθησιν τοῦ ἐλευθέρου διαλόγου εἰς παγκόσμιον κλίμακα. Εἰς τήν εὐχαριστήριον ὁμιλίαν του ὁ σεβ. Μελίτων ἐπεχείρησε μίαν θεολογικήν θεμελίωσιν τῆς ἐννοίας τοῦ διαλόγου ἀναγομένην εἰς τόν πληθунτικόν "ποιήσωμεν", διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ Ἁγία Γραφή εἰσάγει τήν ἀπόφασιν τοῦ Θεοῦ νά δημιουργήσῃ τόν ἄνθρωπον. Κατά τήν τελετήν τῆς ἀπονομῆς, ἡ ὁποία ἐγένεν εἰς τό ξενοδοχεῖον τῆς Μ. Βρετανίας, παρέστησαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ, ὁ δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Παπαθεοδώρου, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν ἐν Ἀθήναις Καθολικῶν κ. Νικόλαος, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας κ. Δ. Κακαβελάκης καί ἄλλοι ἐπίσημοι.

- Ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν δημοσιογράφου ὡς πρὸς τό θέμα τοῦ αὐτομάτου διαζυγίου, ὁ σεβ. Μελίτων εἶπεν ὅτι "τοῦτο εἶναι θέμα τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος". Ὡς πρὸς τό θέμα τῆς Οὐνίας παρεδέχθη ὅτι τοῦτο πράγματι δηλητηριάζει τά μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν - Ὁρθοδόξου καί Καθολικῆς - σχέσεις, ἀλλ' ὅτι ἀπαιτεῖται νά ἀντιμετωπισθῆ μέ λεπτότητα καί συναίσθημα εὐθύνης ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν.

- Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπέβαλεν εἰς τό Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας τόν νέον Καταστατικόν Χάρτην αὐτῆς, ἐγκειρισμένον ὑπό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τό ὁποῖον προηγουμένως εἶχεν ἐπιφέρει εἰς αὐτόν ὠρισμένας τροποποιήσεις. Ἡ κυριωτέρα ἐξ αὐτῶν ἀφορᾷ εἰς τό ἔκκλητον. Ἡ ἰσχὺς τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου ἀρχεται, συμφώνως πρὸς τό νέον Ἑλληνικόν Σύνταγμα, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ψηφίσεώς του ὑπό τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΑΙ

Ἡ Ἐκκλησία ἐνώπιον τῶν συγχρόνων καιρῶν. Ἡ νέα Ποιμαντική.

(Ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων κ. Κωνσταντίνου, 30 Ἰανουαρίου 1976)

Ὡς ὁμιλία διαγράφουσα ἓνα ἀξιοσημειώτως εὐρύν ὀρίζοντα διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ μέλλοντος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ πανηγυρικός, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησε κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν εἰς τὸν πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναὸν τοῦ Φαναρίου ὁ σεβ. Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων κ. Κωνσταντῖνος. Ὁ ὁμιλητής, λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν ἑορτὴν τῶν τιμωμένων, τοὺς ὁποίους ἐχαρακτήρισεν "ἀσύγκριτα πρότυπα ἐνσαρκοῦντα τὴν ἱεράν ἀποστολὴν καὶ τὴν εὐθύνην τῆς Ἐκκλησίας ὡς ὁδηγοῦ καὶ διδασκάλου τῆς ἀνθρωπότητος", ἐπροχώρησεν εἰς τὴν διαπίστωσιν, ὅτι ἡ ἀντιπνευματικότης, τὴν ὁποῖαν ἐπιδεικνύει ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας, ἀποδεικνύει τὴν πλήρη σχεδὸν ἀπομάκρυνσιν τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου ἀπὸ τὸν Χριστιανισμόν. Ἐνώπιον αὐτῆς τῆς καταστάσεως ἡ Ἐκκλησία ἔχει τὸ χρέος νὰ ἀναθεωρήσῃ τὸν ποιμαντικὸν προσανατολισμόν της ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν συγχρόνων περιστάσεων. "Τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν", εἶπεν ὁ ὁμιλητής, "τείνουν νὰ ἀποδείξουν, ὅτι τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς κοινωνίας τῆς αὔριον θὰ εἶναι ἡ πολλαπλότης τῶν μεγάλων μαζῶν, ἡ πληθὺς τῶν ἀπόψεων καὶ τῶν ἀντιλήψεων, καὶ ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα ἔτοιμοι εἰς συνάντησιν μιᾶς νέας μορφῆς ἀπιστίας. Αὕτη δὲν θὰ ἐπιδιώκῃ οὔτε τὴν ἀνατροπὴν τῆς καθεστηκυίας τάξεως, οὔτε τὴν βίαν, οὔτε καὶ θὰ διέπεται ὑπὸ ἀντικληρικῆς ἢ ἀντιθηρησκευτικοῦ πνεύματος, ἀλλὰ, πεπεισμένη ἀπολύτως ὅτι ἀποτελεῖ μίαν δύναμιν καὶ μίαν κατάστασιν νόμιμον ἐντὸς τῆς νέας ταύτης κοινωνίας, θὰ ἀκολουθῇ ἀνάλογον συμπεριφορὰν. Χαρακτηρίζοντες τὴν Ἐκκλησίαν τῆς αὔριον συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω πολλοὶ καταλήγουν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὕτη θὰ καταστῇ μίᾳ "Διασπορά" ἐπεκτεινομένη ἐφ' ὅλοκληρου τῆς ὑδρογείου".

Ἐπισημασθέντων ἱστορικῶν προηγούμενων τῆς καταστάσεως ταύτης ὁ ὁμιλητής ἀνεφέρθη εἰς τὸν χαρακτήρα τῆς Ἐκκλησίας πρὸ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ. "Ἡ πρὸ τοῦ διατάγματος τοῦ Μ. Κωνσταντίνου Ἐκκλησία", εἶπεν, "ἦτο ἡ Ἐκκλησία τῆς "παροικίας", Ἐκκλησία πάροικος καὶ παρεπίδημος. Μία κοινότης ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι, καίτοι ζῶντες διεσπαρμένοι, ἐγνώριζον νὰ καλλιεργοῦν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ τοὺς δεσμούς, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἤνωναν, εἶχον τὸ θάρρος νὰ ὁμολογοῦν μίαν ὑψίστην ἠθικὴν, προκλητικὴν ἐναντι τῶν ἀντιλήψεων τοῦ περικυκλοῦντος αὐτοῦ κόσμου, νὰ ἀσκοῦν τὴν μετάνοιαν, ἀντιτιθεμένην εἰς οἶονδῆποτε συμβιβασμόν πρὸς τὰς συνηθείας τοῦ κόσμου, νὰ ζοῦν μίαν ζωὴν στηριζομένην ἀπολύτως ἐπὶ τῆς ἀληθείας τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τρεφομένην ἐκ τῆς δυνάμεως, τὴν ὁποῖαν ἤντλουν ἐν τῇ τελέσει τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Τέλος, δι' ὅλων τῶν μέσων τούτων κατώρθωσαν νὰ ὑπερβοῦν τὸν ἀρχαῖον κόσμον οἰκοδομοῦντες ἓνα

νέον, σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως αὐτῶν".

Βεβαίως, μία τακτικὴ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀκριτον ἐπαναφορὰν ἐνὸς ἱστορικῶς ὑπερβαθέντος παρελθόντος θά ἦτο πολλαπλῶς ἐσφαλμένη. Ὁφείλομεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰς φάσεις, διὰ τῶν ὁποίων διεήλθεν ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία μέχρι σήμερον καί, ὑπὸ τὸ φῶς τῆς καταγωγῆς των, νὰ διευκρινήσωμεν, ὅποια πρέπει νὰ εἶναι σήμερον ἡ λατρεία μας, τὸ κήρυγμά μας ὡς καί ὁ ἀσφαλῆς τρόπος καθοδηγήσεως τῆς Χριστιανικῆς κοινότητος. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον, εἰδικώτερον, πρέπει νὰ παρατηρηθῆ, ὅτι μία "μέση" ποιμαντικὴ, αἰσθανομένη ἐαυτὴν ἐν ἀσφαλείᾳ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑπερασπίζουσα τὰς ἀρχαίας θέσεις, "θά εὐρεθῆ ἄνευ δυνάμεως πρὸ τῆς λιποταξίας τῶν μαζῶν καὶ θά ὑποχρεωθῆ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς νησίδας, ἐφ' ὧν ὀρμητικῶς ἐπέρχεται ἡ παλίρροια". Μία ποιμαντικὴ, ἐπομένως, ὑπεύθυνος διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας θά πρέπει νὰ τολμήσῃ νὰ ριψοκινδυνεύσῃ μέσα εἰς τὸν ἐπικίνδυνον νέον κόσμον, πεπεισμένη ὅτι ὁ Θεὸς γνωρίζει νὰ τὴν χρησιμοποιῆ μέχρις ὅτου διεισδύσῃ πλήρως εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Ἡ Ἐκκλησία θά πρέπει νὰ ταχθῆ ἀλληλέγγυος πρὸς τὴν ἄνευ ἐλπίδος σωτηρίας σημερινὴν κοινωσίαν, πραγματοποιοῦσα μίαν νέαν "κένωσιν", μίαν νέαν ἐνσάρκωσιν τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθεῖ ζῶν ἐν αὐτῇ, καὶ καθισταμένη οὕτω καὶ πάλιν τὸ ἅλας, ἡ ζύμη, μιᾶς κοινωσίας, ἣτις ἔπαυσε νὰ εἶναι ὁμοιομόρφως χριστιανικὴ".

Διαπιστώνων ἐν συνεχείᾳ ὅτι "αἱ λεγόμεναι χριστιανικαὶ οἰκογένειαι ἔχουν παραιτηθῆ κάθε σοβαρᾶς προσπάθειας καὶ ἀποδειχθῆ ἀνίκανοι νὰ μᾶς παραδώσουν μίαν νέαν γενεάν συνειδητῶν Χριστιανῶν", συνεπέρανε ἐξ αὐτοῦ ὅτι "ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐγκαταλειφθῆ μόνη εἰς τὴν εὐθύνην τῆς θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν τέκνων της". "Θά ἔλθῃ ἐποχὴ", εἶπεν, "καὶ δέν εἶναι μακρὰν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία, ὅπως καὶ εἰς τὸ παρελθόν, θά ὀφείλῃ νὰ στρατολογή τούς πιστούς της ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἐνηλίκων. Ἐάν αἱ ἀνά χεῖρας ἐνδείξεις δέν εἶναι ἀπατηλαί, αὔριον οἱ ἄνθρωποι δέν θά ἔρχωνται πλέον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἰδίᾳ βουλήσει, κινούμενοι ἐκ μόνης τῆς δυνάμεως τῆς παραδόσεως. Βαθμηδὸν αἱ χριστιανικαὶ κοινότητες θά ἀπαρτισθοῦν ἐκ Χριστιανῶν πράγματι "ἀναγεννημένων" καὶ ἐπιστραφέντων εἰς Χριστόν, ἐκ πεποιθήσεως ἢ ἐκ παραδόσεως Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ συγκλονιστικοῦ των παραδείγματος, μακρὰν πάσης φρενιτιώδους διαφημίσεως, θά ἐργασθοῦν διὰ νὰ ὀδηγήσουν τὸν νέον εἰδωλολατρικὸν κόσμον εἰς Χριστόν καὶ νὰ ἀποδειχθῆ ἅπαξ ἔτι ἡ ζωτικότης τῆς Ἐκκλησίας. Διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ σημεῖον, τὸ τεκμήριον τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν, καὶ πρὸ τῶν ὀμμάτων ἐνὸς κόσμου, ὁ ὁποῖος δέν γνωρίζει πλέον τί εἶναι πίστις, ὀφείλει αὕτη νὰ γνωρίζη πῶς νὰ παρουσιάσῃ ὁλόκληρον σύνολον σημείων ἀποδεικτικῶν".

Ἐπροχώρησεν ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν διαγραφὴν ὠρισμένων καιρίων γνωρισμάτων τῆς νέας Ποιμαντικῆς: θά εἶναι αὕτη "συνομιλία ἀνθρώπου πρὸς ἄνθρωπον", εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς δημοκρατικῆς κοινωσίας". Αἱ κατ' ὄψιν ἐπισκέψεις, αἱ συγκεντρώσεις φίλων μέκοινά ἐνδιαφέροντα, οἱ κύκλοι βιβλικῶν μελετῶν, ὅσον καὶ ἂν φαίνονται ἀπραγματοποίητα, θά προσφέρουν τὴν συμβολὴν των". Ἄς μὴ ἀναμένωμεν θεαματικὰ ἀποτελέσματα οὔτε ἀμέσους ἐπιστροφὰς τῶν μαζῶν: τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς τοιαύτης δράσεως θά γίνουσι αἰσθητὰ σὺν τῷ χρόνῳ. Θά χρειασθῆ νὰ καταρτισθοῦν πυρῆνες ἐξ ἐκλεπτῶν

λαϊκῶν δραστηρίων καί ἐνεργῶν, οἱ ὅποιοι θά κληθοῦν νά ἀναλάβουν διπλοῦν καθῆκον: ἐντός τῆς κοινότητος θά ἔχουν ὡς ἀποστολήν νά ἐνδυναμώσουν τήν θρησκευτικήν της ζωήν, ἐκτός τῆς κοινότητος θά πρέπει νά καταστοῦν οἱ ἀπόστολοι τοῦ περιβάλλοντός των. Ἀργότερον θά ἐπιδοθοῦν εἰς τόν ἐπαναχριστιανισμόν ὁλοκλήρων περιοχῶν τῆς ζωῆς, τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογενείας, τοῦ ἐμπορίου καί τῆς πολιτικῆς ζωῆς, τῶν μέσων ἐπικοινωνίας κ.ο.κ.

Καί κατέληξεν: "Ἀδελφοί μου! Ἡ ποιμαντική τῆς αὔριον εὐρίσκεται ἤδη, πέραν πάσης ἀμφιβολίας, ἐν σπέρματι ἐν τῇ ποιμαντικῇ τοῦ παρόντος. Μία "διακονία", ἡ ὁποία ἐπιτρέπει εἰς τήν Ἐκκλησίαν νά μεταδίδῃ τήν σωτηρίαν, ὀφείλει νά εὐρίσκη νέους δρόμους διὰ κάθε γενεάν, νά τοὺς προετοιμάζῃ καί νά διεισδύῃ. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δέν ἀνήκει εἰς τό παρελθόν, οὔτε μνησικακεῖ ἐναντίον τῆς καταστροφῆς τῆς παλαιᾶς τάξεως, οὔτε καί ζῆ εἰς τήν ἄγονον νοσταλγίαν τοῦ "παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ". Δέν ἀναλίσκεται εἰς ἀνυπομονησίαν καί πυρετόν ἐν ἀναμονῇ μιᾶς νέας ἐποχῆς. Συγκεντρώνει μᾶλλον ὁλοκλήρον τήν προσοχήν της ἐπ' αὐτοῦ, τό ὅποιον ἡ ἐποχή της, καί διὰ μέσου τῆς ἐποχῆς ταύτης ὁ Θεός, ἀπαιτοῦν ἀπό αὐτήν. Δι' αὐτόν ἀκριβῶς τόν λόγον καλούμεθα νά ἀγαπήσωμεν τήν ἐποχήν ταύτην. "Καί κηρυχθήσεται τοῦτο τό εὐαγγέλιον τῆς Βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καί τότε ἔξει τό τέλος" (Ματθ. 24,14). Καλούμεθα μόνον οἱ πάντες νά ζήσωμεν ἐνσυνειδήτως ἀπό κοινοῦ τό μυστήριον τῆς ἐνότητος, ὅπως τό Θεῖ καί τό νοεῖ ἡ Ἐκκλησία, πού εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, "ἐξ ἧς ὡς ἐνοποιοῦ δυνάμεως ἐνιζόμεθα καί... εἰς θεοειδῆ μονάδα συναγόμεθα καί θεομίμητον ἔνωσιν".

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βραχυγραφία

- Γρ Παλ = Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Θεσσαλονίκη
- JMP = The Journal of the Moscow Patriarchate, Μόσχα
 MEPREO = Messenger de l'Exarchat du Patriarcat russe
 en Europe occidentale, Παρίσι
 Mitr Ard = Mitropolia Ardealului, Σίμπιου
 Orth Rund = Orthodoxe Rundschau, Wilhermsdorf
- 71.- ΑΒΑΓΙΑΝΟΥ (Χρυσοστόμου Π., Διακόνου): Ὁ ἱερός Χρυσόστομος
 καὶ ἡ κοινωνία μας. - Περί μέθης. "Σάλπιγξ Ὀρθοδοξίας"
 Η', 87(1975)330-332.
- 72.- ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ (Μητροπολίτου Φλωρίνης): Ἐκκλησιαστική πει-
 θαρχία. Αὐτόθι, σσ.321-323.
- 73.- ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Ρώσου Ἀρχιεπισκόπου Βρυξελλῶν): Ἰδιάζοντα
 λειτουργικά χαρακτηριστικά παρά τοῖς Ρώσοις καὶ παρά
 τοῖς Ἑλλησι. ΜΕΠΡΕΟ 23, 89-90(1975)71-88 (ρωσιστί).
- 74.- ΜΠΕΖΕΝΙΤΗ (Παντελεήμονος, Ἀρχιμ.): Ὁ λευκός θάνατος,
 τὰ ναρκωτικά στήν κοινωνία μας (Κοινωνικά θέματα, ἄρ. 1).
 Ἀθήναι: Ἀποστολική Διακονία, 1975.
- 75.- CONFERENCE CHRETIENNE DE LA PAIX : Paix et Justice. Un
 commandement oecuménique pour les chrétiens et les Eglises.
 Contribution de la CCP à la Cinquième Assemblée générale
 du Conseil Oecuménique des Eglises à Nairobi. Prague 1975,
 6 pp. (Παράλληλον κείμενον ἀγγλιστί καὶ γερμανιστί.)
- 76.- DENIS ([GUILLAUME,] Archidiacre, O.S.B., Chevetogne):
 Fleurs de Paradis. 00187 Roma: Collège Grec de Rome,
 1976, 164 pp. (Diffusion auprès des Libraires: Editrice
 Herder, Piazza Montecitorio 120, Rome).
- 77.- ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Λεων. Κ.): Τό μέλλον σου, νέε μου...
 Ἀθήναι: ἐκδ. "Ὁ Σωτήρ", 1975, 125 σσ.
- 78.- ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ (Μητροπολίτου Δράμας): Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι καὶ
 τὰ μηνύματα τούτων πρός τήν ἐποχήν μας. Δράμα 1975, 32 σσ.
- 79.- GALLONE (Maria Bianca): I Basiliani / Monachesimo Greco
 (nella storia, nella religione, nelle arti). I-73100 Lecce
 (Via Dasumno 16), 1975, 176 pp.
- 80.- ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ (Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου): Ἀκολουθία τῶν Ἀγί-
 ων Ἀποστόλων, Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης. Ἀθήναι: ἐκδ. Ἰ.
 Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας, 1975, 24 σσ.
- 81.- ΓΛΑΒΙΝΑ (Ἀποστ.): Ἡ ἐπιστολή τοῦ Πάπα Βίκτωρος Β' πρός
 τήν αὐτοκράτειραν τοῦ Βυζαντίου Θεοδώραν. Γρ Παλ 58(1975)
 289-295.

- 82.- ΓΚΟΣΕΒΙΤΣ (Στόγιαν): Καθαγιασμός τοῦ ἐν Γενεύῃ Ὁρθοδόξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. "Πραβοσλάβλιε" (Πατριαρχείου Βελιγραδίου) Θ', 208(15 Νοεμ. 1975) σσ.1, 3 (σερβιστί).
- 83.- ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ (Ἀρχιεπισκόπου πρ. Ἀθηνῶν): Τό δράμα ἐνός Ἀρχιεπισκόπου. Ἀθήναι 1975, 184 σσ.
- 84.- LITERAT (Valeriu): Les églises, le monastère de Simbata de Sus et leurs desservants. Mitr Ard XX, 1-2(1975)29-53 (ρουμανιστί μετά περιλήψεως γαλλιστί).
- 85.- LOGACHEV (Konstantin): Russian Translations of the Bible. JMP 7(1975)72-79.
- 86.- KOENIG (Franz, Cardinal): Après 58 années de discrimination religieuse - un nouveau réveil en URSS. "La Documentation Catholique" 18(1975)875-879.
- 87.- ΜΑΝΤΖΑΡΙΔΟΥ (Γεωργίου Ι.): Γάμος καί ἀγαμία εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Γρ Παλ 58(1975)259-270.
- 88.- ΜΑΤΣΟΥΚΑ (Νικ.): Δόγμα καί ἦθος στό κήρυγμα. Γρ Παλ 58(1975)271-283.
- 89.- ΜÉDAWAR (Pierre K., Mgr): Le culte de St. Jean l'Aumônier. "Ἀνάλεκτα" (Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας) 24, 1(1975)152-154.
- 90.- Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ : Ἐγκύκλιος κατά Χιλιασμοῦ. Γρ Παλ 58(1975)301-306.
- 91.- MILIN (Lazar): Was wir unter dem Begriff „Wunder“ verstehen. Orth Rund 7, 26(1975)6-10.
- 92.- ΜΟΣΧΟΝΑ (Θ.Δ.): Ἡ Βυζαντινὴ Ἀλεξάνδρεια. "Ἀνάλεκτα" 24, 2(1975)46-78.
- 93.- ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ : Μέριμνα τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τουρκοκρατίας (Συντεχνίαι - ἀδελφῶτα - ἐσνάφια, ἐξ ἀνεκδότων Πατριαρχικῶν κωδίκων). Αὐτόθι, σσ.79-102.
- 94.- MUSTAFIN (Vladimir, Deacon): Theological Conversations Between the US and USSR Religious Leaders in Moscow. JMP 7(1975)38-47.
- 95.- PIERRE (Evêque de Chersonèse): Le Concile Oecuménique comme autorité suprême dans l'Eglise. "Ἀνάλεκτα" 24, 1(1975)78-102.
- 96.- ΦΟΥΣΚΑ (Κων., Πρωτοπρ.): Στόματα τοῦ Λόγου. (Οἱ Πατέρες καί Ἐκκλησιαστικοί Συγγραφεῖς μέχρι τοῦ 325 μ.Χ.) Ἀθήναι 1975, 125 σσ.
- 97.- ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ : Θεολόγοι ὀπλῖται. (Οἱ Πατέρες καί Ἐκκλησιαστικοί Συγγραφεῖς ἀπὸ τοῦ 325 - 750 μ.Χ.) Ἀθήναι 1975, 248 σσ.

- 98.- ΠΥΡΙΝΟΥ (Παύλου Δ.): Ἀνέκδοτα ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὰς Ἱεράς Μονάς Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη Βεροίας) καί Μουτσι-
άλης. Πρόλογος τοῦ Μητροπολίτου Βεροίας καί Ναούσης κ.κ.
Παύλου. Θεσσαλονίκη 1975 (Δημοσιεύματα Ἱ. Μητροπόλεως
Βεροίας καί Ναούσης ἄρ. 4), 64 σσ.
- 99.- RADOVIC (Amphilohios, Archimandrite): Le "Filioque" et
l'énergie incrédée de la Sainte Trinité selon la doctrine
de Saint Grégoire Palamas. MEPREO 23, 89-90(1975)11-44.
- 100.- ΡΩΜΑΝΙΔΟΥ (Ἰωάννου Κ., Πρωθ.): Filioque. Εἰσήγησις εἰς
τὴν Θεολογικὴν Ὑποεπιτροπὴν Διαλόγου μεταξὺ Ὁρθοδόξων
καί Ἀγγλικανῶν, St. Alban's, 21-28 Ἰουλίου 1975. Αὐτόθι,
σσ.89-118 (μεταφρ. ρωσιστί).
- 101.- SOMOGYI (E.E.): I Santi Padri guida sicura della vera
fede. 00183 Roma (Via Magna Grecia, 103), 13 pp.
- 102.- ŞESAN (Milan): La langue liturgique chez les Roumains.
Mitr Ard XX, 1-2(1975)7-28 (ρουμανιστί μετὰ περιλήψεως
γαλλιστί).
- 103.- TILLYRIDES (Andreas): Oxford - Cyril Lucaris and the Codex
Alexandrinus. "Ἀνάλεκτα" 24, 1(1975)103-133.
- 104.- ΤΩΜΑΔΑΚΗ (Νικ. Β.): Ὁ Ἱερόθεος Ἀλεξανδρείας καί τὰ ἐν
τῇ Ἱερῷ Πέτρῳ κτήματα τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας.
Ἀθῆναι 1975, ἀνάτ. ἐκ τῆς "Ἀμαλθείας", 1974.
- 105.- ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ : Τρία Γράμματα τοῦ Ἱερός Ἀρτεμίου καί εἷτα
Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, πρὸς τὸν Ζαχαρίαν Πρακτικίδην.
Ἀθῆναι 1975, ἀνάτ. ἐκ τῆς "Ἀμαλθείας", 1974.
- 106.- VETELEV (Aleksandr, Archpriest): The Foundations of Chris-
tian Morals. JMP 7(1975)57-71.
- 107.- WARE (Kallistos, Archimandrite): Dieu caché et révélé; la
voie apophatique et la distinction essence-énergies.
MEPREO 23, 89-90(1975)45-60.
- 108.- ZAGREAN (Ioan, Arhidiacon): Morala creştină. Manual pentru
Seminariile Teologice ale Bisericii Ortodoxe Române. Bucu-
reşti: Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă,
1974 (ρουμανιστί).
- 109.- Aus dem Kirchengeschichte (5. Folge). Orth Rund 7, 26(1975)
14-24.
- 110.- „Amtliche Erklärung" der Synode der OCA anlässlich des Be-
suches von Geistlichen aus Sowjetrussland. Ibid., S. 28-30.